

política de l'alcalde, Jordi Pallí, han aconseguit que a Palamós, el setembre passat, tingués lloc un esdeveniment històric de gran importància. Aquesta inauguració sense precedents a Palamós, però, no ha estat apreciada per la societat palamosina en tota la seva magnitud.

Dir que la inauguració del Museu de la Pesca és un dels esdeveniments més importants que han tingut lloc a Palamós en els darrers 50 anys podria semblar exagerat, certament, però, si es té en compte la seva idiosincràsia, en el context cultural i econòmic, es podrà valorar en tota la seva dimensió. Un s'adona que Palamós no ha estat mai una població rica; no ha tingut grans recursos econòmics. El dèficit d'infraestructures culturals, en aquest context, també ha estat notable, i seria en bona part comprensible si no fos perquè es pot fer la crítica que aquests recursos, pocs, han estat, especialment durant la segona meitat del segle XX, mal gestionats i s'ha tingut poca visió. D'aquest escenari, no se n'ha de responsabilitzar la classe política només, sinó el tarannà mateix de la societat palamosina: passiu i massa relaxat. A tall d'exemple: l'edifici cultural Teatre-Auditori La Gorga i el museu van haver d'esperar abans que es fes el camp de futbol. Seria, doncs, una mescla de caràcter i economia, i també de la gestió d'aquests recursos, motiu d'una altra reflexió, el que fa apreciar encara més aquest museu, únic a la Mediterrània. L'espera ha tingut avantatges, no premeditades ni estratègiques, segurament, però sí aprofitades: ha permès aprofundir

La ciutat de cap riu

Durant segles, Girona va ser coneguda com la ciutat dels quatre rius; fins i tot els gironins veien en els vairs del seu escut els cursos sinuosos del Ter, l'Onyar, el Galligants i el Güell.

Ara la frase ha esdevingut tan tòpica com falsa; aviat no se sabrà ni què vol dir. El Ter arriba a Girona escanyolit, després que li han xuclat l'aigua en benefici de Barcelona i de la costa. El Galligants, antany qualificat de «fiero», s'ha vist reduït a un torrent inofensiu i irrisori. El Güell, desviat de la Devesa amb el pretext dels aiguats i amb finalitats especulatives, ha estat cobert progressivament a la zona de Santa Eugènia fins a fer-lo pràcticament invisible. L'Onyar, que baixa furibund en dies de riuada, presenta durant la resta de l'any un cabal ben escàs i només té un moment de glòria quan la sèquia Monar –també coberta de ciment de dalt a baix– li dóna una injecció d'aigua del Ter perquè pugui emmirallar les cases i els campanars del nucli històric.

Sobre el llit de l'Onyar s'hi va construir, fa trenta-cinc anys, una plataforma batejada com a plaça de Catalunya. Ara diuen que és un perill per les riuades i que s'ha de desmuntar per refer-la millor. El primer grup d'oposició de l'Ajuntament presenta una proposta alternativa: no tornar-la a muntar i substituir-la per ponts com els que hi havia abans. Els comerciants posen el crit al cel: afirmen que no sols cal mantenir-la, sinó allargar-la; volen guanyar espai per a la circulació i l'aparcament de vehicles.

A Amsterdam, els cotxes aparquen de manera inversemblant sobre els ponts, però mai no s'ha suprimit cap canal per fer-hi un aparcament. A París, ningú no ha volgut cobrir mai un tros del Sena. A Florència, ningú no ha proposat de fer una plataforma sobre l'Arno, a tocar el ponte Vecchio. A Perpinyà, com que no tenien riu, van fer passar pel mig de la ciutat un canal amb aigua desviada del Tet. A Girona, en canvi, l'Onyar passa pel mig del nucli urbà i alguns s'entesten a dissimular-ho. Aviat la ciutat dels quatre rius s'haurà convertit en la ciutat de cap riu.

Narcís-Jordi Aragó

en el projecte i aconseguir aquest característic espai que és el vell magatzem del port, el *tinglado*.

El Museu de la Pesca neix d'una oportunitat històrica molt ben gestionada: aconseguir el *tinglado* per situar el museu al rovell de l'ou d'un port en un edifici que era magatzem de pescadors. En una població, a més, que té una centralitat i gravitació molt important a la Costa Brava, generalment desaproveitada. El museu té un discurs únic: un museu, situat al mig del port; la llotja, amb la subhasta del peix; les barques arribant a la badia, envoltades de gavians, tot a pocs metres. L'interior del museu, ple de detalls que recorren la seva història i conviden a la reflexió, tot obrint les portes del discurs al futur, al futur de la pesca. Un

museu, doncs, viu, però que, venint del passat, vol analitzar la direcció per la qual enfila la proa de la pesca. El museu és ara com un far–metàfora, el qual permet guiar a port, al port de la cultura, i a la vegada ser un motor. Amb la lliçó i els deures fets, però, caldria que el museu no acaparés tots els recursos, la solució més fàcil políticament, perquè brilla, perquè dóna prestigi, sinó que, encara que fos tímida, s'intentés vertebrar un teixit cultural ferm, apostant per altres serveis, dinamitzant la població. El far–metàfora del museu està encès, funciona, però ara també ha de servir d'exemple per a altres naus, altres apostes, altres futurs per a Palamós.

Joan Trillas